

Només per a les 300 famílies que comptava en Millet

[per Jordi Bordes](#) 14/02/20

Guillem Clua debuta a a Sala Gran amb una peça que compleix a bastament amb els estàndards d'espectaularitat i intriga que demana el públic d'aquest espai. *Justícia* vol ser un retrat sobre la identitat catalana. En realitat, és sobre un tipus d'identitat catalana, la que, això sí, ha remogut les cireres l'últim segle. Un tipus de famílies que, en aquest tombant de segle, continuen sent privilegiades però que pateixen de la crisi de l'empresa familiar: la tercera generació ho tendeix a perdre. *Justícia* pretén situar en un mateix instants (amb una fusteria teatral preciosa) plans diferents per situació íntima/ social i que pot variar de generació. Ho fa amb un equip d'actors compacte (al capdavant Josep Maria Pou però també Anna Sahun, Vicky Peña, Pere Ponce, Manuel Barceló, Anna Ycobalzeta, Alejandro Bordanove, Roger Coma i Katrin Vankova.) que van a totes. La direcció de Josep Maria Mestres és eficaç, sense floritures. L'espai aporta el pes del llegat familiar. I ensenya els moments de crisi política, social, familiar i els moments de màxim esplendor (de fet, quan el jutge Samuel Gallart s'acomiada de la política amb una missa i un sopar íntim.

Clua és generós en paraules i situacions. Carrega les escenes d'intriga per mantenir l'atenció de l'espectador (durant les 2 hores 40 minuts de la funció, i cal sumar-hi l'entreacte). Potser resol

massa ràpidament cada nova incògnita i només el recull literari “del moment precís” va ressonant com a forma de narrar (els mateixos actors, fora del quadre que emmarca la casa, esdevenen narradors d'aquest conte de decadència contemporània). Clua revela com un jutge s deixa corrompre. No per ambició, si no per por a tot allò que ha aconseguit. El seu pare va traïr la política i va ser capaç de casar-se amb la família de dretes que va assassinar els seus ideals Republicans. I que sempre més va traspasar aquella amargor al fill i a la dona. El jutge comprova les conseqüències de tenir un secret en l'època franquista quan arriba la democràcia i encara hi ha alguns comportaments íntims que no estan ben tolerats per la societat actual. Com si el poder del vot desemmascarés secrets dels que voldria desdir-se'n. Clua, com a *Marburg*, juga amb molts plans i així va trufant la trama principal de la nissaga familiar (talment com el càncer a la boca d'*Agost*, o la depravació i els odis familiars de *Festen*) per introduir picades d'ullet a la reivindicació del col·lectiu gai a les Rambles de la transició. Com a *Àngels a Amèrica* l'ombra de la Sida fa forat en la intimitat i es converteix en una marca de por i vergonya. El virus de *Marburg* té ara una forma ben coneguda per la societat artística (com queda pales amb molta filmografia, llibres i obres de teatre, dintre les que es pot destacar també *Rent*) dels anys 80 i 90.

A la tragèdia del jutge, de veure que el seu pecat ha estat el de no acceptar els seus impulsos i amagar-los durant tota una vida, se li sumen els petits drames més quotidians dels fills i la dona incapaços de ser feliços amb tot els privilegis a l'abast. I uns fills, que reproduïxen l'egocentrisme familiar. Una casa tant gran, en realitat, és un desert de buidor. En aquest sentit, aquesta *Justícia* es queda en un marc mental de les 300 famílies que sentenciava Millet, quan argumentava la seva manera de governar impunement la tresoreria del Palau de la Música. Hi apaerix Jordi Pujol i el cas Banca Catalana, però només com a esquitxada. Com un gest de valentia o d'estalviar-se que ningú critiqués no haver-ho citat. Hagués estat més interessant si desmembrava el cas realment (Jordi Casanovas té una peça al calaix que esclata arran de la confessió de patriarca de la famosa lleixa del tiet Florenci a Andorra) perquè aquella declaració va trencar la imatge assumida per la majoria d'una persona moralment intatxable, tot i l'ombra que feien els cotxes esportius del seu fill primogènit o l'ansia política d'un altre dels seus fills, Oriol, del qui ja es postulava si podria ser

president de la Generalitat amb pocs anys... En realitat, aquest quadre de poder distancia l'espectador. No li obliga a fer cap examen de consciència, a identificar-se amb la pobresa d'esperit dels personatges. Símplement, veu com s'embolica i esclata un conflicte que li és extern. De fet, que tot rebenti (com un gra de pus) és com una redempció de la resta de la societat. Però, sense l'emoció de sentir-se incriminats, perquè no es disfruta d'aquella sensació de Poder, se surt de la Sala Gran despreocupadament, com qui tanca la tele després d'un altre capítol d'intriga de *Borgen*. Per a alguns, serà un resultat suficient. Per als que vam quedar atrapats a *Marburg*, o ens va emocionar a *Smiley*, la valorem com un espectacular monument, que cap gir ens ha bategat endins. Llàstima.